

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „3.—; „4.50
za četrt leta „1.50; „2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč.“

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente št. 12. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš in oznanila se račune po 7 nov. vrstica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, smrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnštvo v ulici Torrente 12. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Slovenščina v srednjih šolah na Primorskem.

(Dalje.)

Da so podatki o šolstvu*) jako mični in poučni, izpoznali so Nemci, kateri so lani začeli izdajati obširno delo pod naslovom „Monumenta Germaniae Paedagogica. Tomus I. To so šolske naredbe, šolske knjige in črtice v deželah nemškega jezika. Prvi zvezek obsega na 602 straneh brunšviške šolske naredbe od najstarejšega časa do 1828.

Delo je jako na obširno osnovano in se jako hvali. Med drugim se čita o zavodu Martineum iz leta 1562: „Materin jezik goji se samo v nižjih razredih in za to, da bo pot delal latinščini. V tretjem razredu počenši je prepovedano v materinem jeziku govoriti. Da se to ne zgodi, imajo skrbeti skrivni nadzorniki in javni opazovalci, in imajo vsacega zatožiti, ki bi nemški govoril.“

Tomus II. obsega „Ratio studiorum et institutiones Societatis Jesu per germaniam olim regentes, collectae concitatae dolucitatae a G. M. Pachtler“. Berlin 1887.

V uvodu razpravlja načrt dela in navaja imena vseh generalov reda jezuitov. Prvi del (p. 1—132) govori o privilegijah, katere je dal papež jezuitom, navaja „institutum“ po Praški izdaji, drugi del (p. 335—455) o krajevnih prepisih, prvih šolskih naredbah, načrtih jezuitskih šol v Kolonji, Pragi, Trieru, Mogunciji, v Würzburgu, v Gradci itd., tretji del (p. 335 do 455) o splošnih ustanovnih pogodbah, o zavodu „Collegium Germanico-Hungaricum“, objavlja štiri pred kratkim najdene liste sv. Ignacija ob istem zavodu in konečno splošne in krajevne do zdaj nenatisnjene prepise ob konviktih in semeniščih.

Jako važno delo v tej zbirki obsega IV. zvezek, namreč nemške katehizme „Českih bratov“; kritična izdaja z razpravami iz cerkvene zgodovine in z obširno

*) Nekdo je opazil, da bi se v takem članku, kakor je pričujoč, moralo o vsaki gimnaziji pisati, po katerih knjigah se je poučevalo in kdo se je vzgojil v slovenskih urah. Če bi se zadnje želji vstreglo, morali bi se navesti po imenih vsi zdaj živeči zavedni Slovenci akademične izobrazbe, vsi duhovniki, juristi, medicineri in profesorji. Zakaj ne ki? Pis

mönografijo o šolstvu „Českih bratov“. Delo je važno za bogoslovce, jezikoslovce in zgodovinarje, za vzgojevalce in germaniste.

Glede goriške gimnazije piše „Slovenski Narod“ št. 17.:

Kar se srednjih šol na Primorskem tiče, oglejmo si najpoprej Goriško gimnazijo.

Gimnazije na mejah slovenskih so „viel umstrittene Burgen“; kakor o Mariborski, tako se je tudi o Goriški mnogo pisalo. Gosp. J. Trnogorski v „Novicah“ l. 1861. str. 132 v dopisu iz Gorice pravi, da se nameravajo za Italijane in Slovence posebne paralele osnovati in ne ugovarja temu načrtu, nego preporoča slovenski in italijanski jezik kot poučni jezik na nižji gimnaziji, na višji pa nemški; Italijan bi se naj učil slovenskega, Slovenec pa italijanskega jezika. Na to odgovarja gosp. T. v treh dopisih z Dunaja, „Nov.“ 1861 str. 145 191, 206, da Trnogorski premalo zahteva, na višji gimnaziji naj bo slovenščina poučen jezik, nemščina pa obvezen predmet. Zopet se oglasi Vincenci Videž v dopisu z Dunaja, „Nov.“ 1861 str. 159; da Furlanom ne bode ugajal T-ijev nasvet. Na to pravi T-ij z Dunaja v „Nov.“ str. 191, da se opira pri svojih tirjavah na cesarski razglas od 8. avgusta 1859., ki pravi: „... v zgornjih gimnazijah v krajih različnih narodov se ima učni jezik ravnati po večini naroda“, in razlaga enakost slovenskega in italijanskega jezika; to stvarino nadaljuje še v „Nov.“ str. 206—208.

Isti letnik „Novic“ str. 321. govori o letopisu Goriške gimnazije, in pravi, da so tistega leta bili vsi razredi višje gimnazije v 1. oddelku sklopljeni, in da se je tudi tej gimnaziji recte učiteljskemu zboru poslal česki učni načrt v pretres; poln koš nasvetov se je prè odposlal na Dunaj, in da se je neki z Dunaja nazaj odgovorilo, da se prvi razpis ni razumel, naj se stvar še edenkrat razpravlja. Na temelji odloka tržaškega namestnika, 30. oktobra, naj se naukom slovenščine v prvem razredu prične; to pa še ni gotovo, ali se bo kot predmet po vseh razredih učila, pa manj gotovo še to, ali se bo kot učni jezik rabila.

Šest let poprej, t. j. leta 1854. se je slovenščina še le v tretjem razredu začela

učiti, in vsi dijaki na gimnaziji so se v dva razreda spehali in po tri ure učili. „Novice“ tožijo da je mladina mlačna. Na realki se je slovenščina po dve uri učila (leta 1861.)

Leta 1862, je bilo mej 381 dijak 198 Slovencev; v spodnji gimnaziji po dve uri, zgornji po 1 uro slovenskega nauka. Pri končni slovesnosti govoril je A. Rojic „Prokletstvo in blagoslov“. Prihodnje leto uže nahajamo J. Pajka kot učitelja slovenščine z 19 urami, „veliko breme za edne rame“. Torej je blizu 25 let od tega, odkar se na Goriški gimnaziji slovenščina po dve uri na teden v ednem razredu uči. Dalje o tem predmetu ne bomo govorili, samo navedemo naj, da so „Novice“ leta 1867. str. 327, pohvalno omenjale Pleteršnika, odhajajočega v Trst, o Šolarji (ki se je v Ljubljano preselil) to-le pisale: „Zapustil nas je tudi g. J. Šolar, znani slovenski jezikoslovec. On je bil prvi, v prejšnjih letih tudi edini stanoviti zastopnik slovenstva na gimnaziji. Jednako pravičen slehernemu narodu se je mnoga leta poganjal za pametnejšo in izdatnejšo odgojo na naši dvojezični šoli. V mirnih pa tudi trudapolnih viharjih bojih se je poganjal za narodne pravice, za njih priznavo v šoli. Izveden v šolskih paragrafi, da le malo kdo tako in zdravega pedagoškega duha je nam pridobil tu s prepričevalno besedo tam s spretnim peresom, kar smo zadnja leta uživali. Njegovemu trudu se imamo zahvaliti da se je zadnja leta naša gimnazija gledé na slovenstvo v mnogih stvareh odlikovala mej drugimi slovenskimi učilnicami. Tožna naša Goriška, srečna Ljubljana!

(Konec prih.)

*) Da je bilo tudi bistrih dečkov, kaže popis končne slovesnosti Goriške normalke; ta šola je obhajala l. 1861. osemdesetletnico in pri tej priliki se je prvič slovenski govorilo. Slovenski govor je govoril Fran Podgornik iz Čepovana „ljubezniv fantek, jasnega nedolžnega obličja“, snižno, pa preprosto obličje, in se je uže s tem prikupil, da je celo neopisn na oder stopil. Kar nas je bilo Slovencev, smo vsi ginani globoko čutili resnice začasnih besed: Veliko veselje, katerega nam je Božja dobrot pri današnji slovesnosti na klonila, se z besedo skoraj ne da dopovedati, veselje, da smemo tudi mi Slovenci svoje občutke v milem materinem jeziku izustiti. Novice.

Deželni zbor kranjski.

XVI. seja dne 21. januarja.

(Dalje.)

Poročilo o zgradbi deželno-branske vojašnice pa se precej reši in se soglasno sprejme naslednji, od poslanca Murnika v imenu finančnega odseka nasvetovani predlog:

Deželnemu odboru se naroča, da se zaradi deželno-branske vojašnice za oba batalijona št. 24 in 25 in zaradi potrebnih magacinov pogodi na podstavi započeti obravnave s ces. kr. vojaške uprave, ter da jo v dveh letih dozida in to takrat, ko bi se ne moglo drugače brez obteženja deželnega zaklada za omenjena batalijona in magacine primernih prostorov dobiti.

Poročilo o nakladi na pivo za ljubljansko mesto se izroči finančnemu odseku, poročilo o §§ 1—4 občinskega reda za Kranjsko pa občinskemu odseku.

Pri prikladi na pivo v mestni občini kamniški za leto 1888 do vštete leta 1893 se oglasi poslanec Luckmann in nasprotuje tej prikladi, sklicavajoč se na svoje zadnje pri vipavski prikladi omenjene pomisleke.

Dr. Bleiweis pa mu ugovarja, da se o kranjskem pivu ne more trditi, da bi nadomestovalo redilni živež, kakor bavarsko ali češko pivo, da zatorej sproženi pomisleki nimajo tolikega pomena. Po končni besedi poročevalca Višnikarja obvelja sledeča predloga upravnega odseka:

1. Mestnej občini Kamnik dovoljuje se, da pobira od leta 1888. do vštete 1893. leta naklado 50 kr. od vsacega v Kamniku povžitega hektolitra piva, in sicer s to omejitvijo, da se ta naklada ne sme pobirati ne pri kuhanji ne pri uvažanju piva.

2. Deželnemu odboru se naroča, pridobiti temu sklepu Najvišje potrjenje.

Poslanec Klun potem poroča o prošnji posestnikov občine Ravno v krškem okraju za popravilo ondotne okrajne ceste, in deželni zbor sklenu, naj deželni odbor okrajnemu cestnemu odboru krškemu naroča omenjeno cesto v smislu deželno-zborovega sklepa z dne 20. januarja 1887 še letos popraviti.

Prošnja občine sv. Križ pri Radečah za podporo v popravilo ceste od sv. Jurija

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Izpod Nanosa.

Gospod urednik! Prav čuden je bil uzrok, ki me je zadržal, da današnje pismo ni dospelo pravočasno v Vaše roke. Bil je uzrok res „tehten“. Ko sem se baš mastil v 2. dan aprila po obedu z velikonočnimi namiznimi raritetami in užival vse elasti nekaterim malega boga želodca, potrkala me nekdo po rami. Ker je pa še volk rekel, ko mu je jagnje v gobci brealo: „mir pri jedi!“ tako se tudi meni ni zdelo potrebno ni prav, da me kdo moti v tako važnem opravilu. Vender se ozrem in vidim prijatelja, ki mi reče: „Hej brate, dajva jo jutri v St. Peter na Notranjsko“. Začuden gledam pobratima Z., kaj je dalo povod temu vabilu. Pokaže mi poziv, iz katerega doznajem, da se zbero v 3. dan aprila učitelji in pedagogi postojnskega okraja v posvetovanje. Veselo pritrdim prijatelju, da sem zadovoljen iti pogledat „to reč“ in obiram še nadalje pred seboj ležeče objekte do bele kosti.

Drugi dan vzameva pot pod noge, potni les v roke in odrineva „z navadnim“ vozom proti St. Petru. Moj prijatelj, znan šaljivec in dovtipnež, ali kakor sam pravi: z vsemi mazili poleščen človek, pravil je to in ono. Obravnavala sva „politiko“, do-

mače in razne stvari, sreče in nesreče našega naroda, izgub in pridobitve njegove.

Na poti dobiva še tretjega človeka, ki je imel isti namen potovanja ko midva. Ločil se je od naju samo v tem, da ni potoval z „navadnim“ vozom, ko midva, temveč s konjem, katerega je zval prijatelj Z. vedno le „eisenschimmel“. Novi drug bil je toli „charmanten“, da naju je povabil k sebi na voz. Zdaj si je dal prijatelj Z. opraviti samo s konjem. Če ta ni hitro hodil, podrezal je voznika, naj mu da „dolzege ovsa“. Ako še to ni pomagalo, kričal je konju v uho, da bo obhajal v St. Petru velikonočne praznike, da se zopet enkrat najé do sita po štiri-desetdnevem postu, ako bo hitro vozil.

S temi pretvezami dospemo v St. Peter. Ker smo vsi trije imeli prijatelje med učiteljstvom, peljali so nas v zborovalno sobo ter predstavili slavni skupščini. Zares lepo je bilo videti cvet notranjskega učiteljstva zbrane z istim blagim namenom. Poslušali smo odgojitelje naše mladine, kako so se potezali za korist in naobraženost narodovo, za skupnost med učiteljstvom in duhovščino, za nadaljno izobrazbo.

Vsakdo je vedel kaj novega, več ali manj zanimljivega. Prijatelj Z. spremljal je vsak š. družtenih pravil se svojim humorjem, da ni postala stvar predolgočasna.

Naposled so se vzdignoli prijatelji od zborovalne mize, vzeli vsak svoj listek in šli pisat imena onih, ki so imeli priti v začasni odbor.

Ko se je odbor ustanovil in zagledalo društvo beli dan, spomni nekdo „lex Liechtenstein“. Kar nastane grobna tišina, kakor pred bližajočim se viharjem, ker vsakdo je imel več ali manj mrznje do te predloge. Prvi se oglasi g. J. D., vrli narodni učitelj v Postojini in pravi, da dokler ni zborovanje končano, ne more ni ne sme se ta točka obravnavati; potem jo pa lahko, kakor zbrani učitelji v gostilni. Obvelja. Zborovanje neha. Ker podporni udje ne morejo glasovati, tedaj nimajo mogli nič pomagati, pač smo pa pomogli vsak po svojeji moči potem pri večerji. Ker začne g. St. J. nam s krepkimi besedami in istinito sveto jezo opisavati postopanje nekaterih dopisnikov. Vsi smo bili zelo gineni, da očitajo slov. učiteljem brezvestno in morda celo „kras v glavi“. Notranjski učitelji so sicer narodni, a tudi dobri kristijani. Tega jim pač ne bode nikdo oporekal in tudi ne dopuščal, da bi kedo samo poskusil kaj slinčnega. Narodnost in vera ste pač tako tesno spojeni, da druga drugo dopolnjujeta. Kdor ne pripoznava vere, težko da ljubi svoj narod, a kdor ne pripoznava narodnosti, izvestno ne tudi vere. Taka agitacija za novo šolsko predlogo je pač podla. Grditi učiteljstvo in spodkopavati njegovo avtoriteto pri narodu, to je nezaslišano.

Na to sklenemo, da pojde „lex Liechtenstein“ „ad akta“. O tem ni, da bi se pogovarjali. Postopanje dopisnikovo se samo ignoruje.

Gromoviti „živio“ se je razlegal po prostornej dvorani in „prijatelj Z. udari s cilindrom ob mizo, da se je vse zakrohotalo.

V mnogovrstnih prijateljskih pogovorih in duhovitih dovtipih približal se je čas ločitve.

Razšli smo se z veselo nadejo, da se v ta namen večkrat snidemo, ker prvi pogoj je spoznanje, vse drugo uže sledi iz prvega.

Gospod urednik! Ker je bilo zborovanje šele ob 4. uri popoldne, ni bilo mogoče vsega tako brž končati, vsega si dopovedati; vsaj veste, kedaj ima človek prav mnogo besed. Zato smo nekateri ostali še nekoliko dlje v gostilni g. Korosca in se — gledali, ne, zabavali smo se in sicer prav dobro zabavali, osobito zato, ker je bil prijatelj Z. vedno v svojem elementu. Poslednjič smo se prepeleli tudi s telesom nekoliko bližje Nanosu in dospeli ne prav „rano“ v zavetje mehke postelje. Spal sem uže in še so mi doneli po ušesih ubrani glasovi izvrstnih zagorskih pevcev.

In drugo jutro, gospod urednik, namesto da bi bil pisal „sobotno pismo“, sedel sem pri surovem slanku in obilne kose slastno požiraje misli na prejšnji večer. Zato, prosim, oprostite!

Na svidenje! Vaš

C.

do Zagorja, se pa izproči deželnemu odboru, da o tem še natančneje poizveduje in dovoli primerno podporo.

Dr. Papež potem poroča o ribarskem zakonu. Poslanec Luckmann omenja, da se za ta zakon ne mudi tolikanj, in naj se načrt vrne deželnemu odboru, ki naj ga v prihodnjem letu zopet predloži.

Gosp. dež. predsednik baron Winkler ugovarja temu predlogu in omenja, da imajo vladni predlogi prednost pred drugimi rečmi, da je odsek dobro pretresal ta zakon in da ni nobenega uzroka obravnavi o njem odkladati.

Dr. Poklukar kot načelnik upravnega odseka pojasnjuje, da je odsek res vse storil, kar je mogel, da je zasliševal zvedence, pozvedoval mnenje ribarskih družb, primerjal določbe drugih dežel itd.

Pri glasovanju se Luckmannov predlog odkloni in v posebnej razpravi potrdi zakon, kakor ga je predložil pravni odsek. Samo pri § 5 je poslanec Luckmann nasvetoval, naj se potrди tako, kakor ga je predlagala vlada o svojem načrtu, pa ta predlog ni dobil večine. Zakon je bil potrjen tudi v tretjem branju.

Dr. Papež dalje poroča o novem načrtu občinskega reda ter v imenu občinskega odseka preporoča sledeči predlog, ki obvelja brez ugovora:

„Načrt novega občinskega reda in občinskega volilnega reda (pril. 41. de 1886, pril. 31. de 1887) vrača se deželnemu odboru z naročilom, naj izdela in predloži elaborat, iz katerega bode razvidna določitev podobčin, število in razdelitev nadobčin, ki se imajo sestaviti, kakor tudi, katere podobčine naj se sestavijo v glavne občine; dalje z naročilom, naj on natanko uvažuje določbe v § 11 (pril. 41. de 1886) zlasti gledé na to, v kolikor bi bilo podobčine omejiti tako, da jim ostane obseg, ki ga imajo sedanje krajevne občine; in s konečnim naročilom, naj načrt občinskega volilnega reda (pril. 41. de 1886 in pril. 31. de 1887) slavnemu deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju zopet predloži.“

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor sešel se je 10. t. m. prvič po veliki noči. Prva seja ni bila še pravi zanimljiva; mnogo poslancev se še ni vrnilo na Dunaj. Na dnevnem redu je bil predlog poslanca Wrabetza o promeni konkurznega reda. Dandanašnji se je mej trgovci uže udomačila razvada ali bolje rečeno brezvestnost, da navadno jemljejo mnogo več kredita, nego bi ga po njih imovini in obsegu njih trgovine potrebovali. Posledica temu so tudi brezštevilni konkurzi ali faliment, ki se oglašajo od vseh strani in ki so dandanes uže tako v navadi, da smelo lahko trdimo, da so malosvestni trgovci ustvarili poseben „konkurzni obrt“. Kadar tak človek napové konkurz, skuša se privatno pogoditi z upniki in ne po sodnem potu. Upnik na tak način izgubi večji del svojega kapitala, kajti prvič mora dolžniku popustiti četrti del, polovico in še več svoje tirjatve; za ostale prodaje se blago, kolikor ga najdejo v zalogah po tako nizkih cenah, kakor ga ne more noben pošten trgovec prodajati in vrhu tega so pa sodnijski troški veliki, tako, da upnik izgubi večidel svojega kapitala, dočim se pa o nemu, ki je konkurz napovedal, spekulacija vrlo dobro obnese. Poslanec Wrabetz preporoča, naj se v teh slučajih poostri kazensko postopanje in bi bilo tudi želeto, da se zbornici predloži nova kazenska zakonika, obsežajoča vse dotične naredbe, katero naj bi še sedanji zbor rešil. O tej priliki je govornik izjavil željo, da bi namesto sedanje šolske novele rajše drugo postavili uveli v življenje, po kateri bi se podaljšala šolska leta v ta namen, da se dečki priuče trgovskemu knjigovodstvu, kajti znano je, da mnogo malih trgovcev in obrtnikov gre za to pod zlo, ker ne znajo računati in niti ne vedo prav, koliko je stanejo njih proizvodov. Konečno pravi, da bi se takemu, ki je uže enkrat napovedal konkurz, ne smelo dati tako lahko dovoljenja, da začne drugič trgovati; v tretje pa celo ne več, kajti, kedor je enkrat, ali celo dvakrat šel pod zlo, je pač dovolj dokazal svojo zlobnost ali pa nesposobnost. Taki ljudje naj si iščejo drugih zaslužkov.

Na dnevnem redu je bilo tudi nekoliko peticij, kakor tudi vprašanje ob uravnanju pouka za gluhoneme. Za proračunsko debato se je oglasilo pro in contra nadzato govornikov. Začela je v petek. Glavni

govornik za desnico je Čartoriski, za levico dr. Herbst. Izmed čeških poslancev govoril bode dr. Grégr proti.

Zakon ob obdačenju špirta je še vedno najvažnejše vprašanje, o katerem se razpravlja sedaj v parlamentarnih krogih. Levicariji se nadejajo v zvezi s Poljaki vrediti sedanje ministerstvo ter spraviti vlado zopet v svoje roke. Finančni minister Dunajewski pozval je te dni predsednike raznih klubov k sebi ter jim izjavil, da vlada nujno želi, da se to vprašanje čim prej reši in sicer tako, da se vsprejme brez promene vladni predlog, sicer bi on moral odstopiti. Predlog pride mogoče uže prihodnji teden na dnevni red. Vlada bi rada nekoliko promenila svoj predlog, ako bi mogla zato pridobiti Poljake na svojo stran, a v glavnih točkah poljskih zahtev ne more sprejeti, zlasti zahteve o znižanju davka in omejenju kontingenta za Ogorsko ne, ker so jej v tem oziru zaradi pogodbe z drugo državno polovico vezane roke. Poljaki so zatorej prepričani, da jim od vlade ni več ničesar pričakovati. Ako bode torej ta zakon sprejet, zgodilo se bode to brez njih pomoči.

Italijanom v Dalmaciji in njih nemškimi prijateljem se bodo izjalovile nadeje, da bi prodrli s svojim kandidatom o dopolnilnej volitvi za veleposlovstvo. Dogovori mej Srbi in Hrvati niso bili brezuspešni. Srbski klub je izjavil, da Srbi o bodočej volitvi ne bodo sodelovali ne aktivno ne pasivno, zaradi česar ostaje svobodno narodnej stranki voliti iz svoje srede poslanca po svojem prepričanju. Po izvršenej volitvi nadaljevali se bodo dogovori mej srbsko in hrvatsko stranko in nadejati se je, da se obe zedinijo ter da bodeti v bodoče zložno delovali v vseh važnih narodnih in političnih vprašanjih.

Vnanje dežele.

Ruski senat je odredil, da sodišča in ostala državna oblastva ne smejo več sprejemati nemških ulog, temveč, da morajo biti vse pisave v ruskem jeziku, ki je edini državni jezik. Nadalje je odredil senat, da občine v baltičkih deželah ne smejo več upotrebljavati občinskega denarja v cerkvene svrhe. Vsled teh naredeb bodo izgubile protestantske cerkve mnogo. Dunajski dopisnik „Novega vremena“ poroča svojemu listu, da Avstrija sedaj ni več sigurna nemške pomoči, da je vsled tega promenila svojo vojniško taktiko tako, da ne misli več na ofenzivo (napad) Rusije. O tem so se posvetovali na Dunaji. Za slučaj vojske bi bil poveljnik armade v Galiciji prestolonaslednik Rudolf, načelnik njegovega štaba pa Rheinländer, sedanji vojaški poveljnik v Brnu. Za Galicijo smatra se Erdeljsko za najvažnejše bojišče. Tam bi bil vrhovni poveljnik general Schönfeld. Rumunski kralj Karol, bivši ne dolgo tega na Dunaji, misli, da bi bila ruska navala skozi Rumunijo na Erdeljsko. Na Rumunskem bi pa ta čas vstal upor, ki je uže pripravljen po opoziciji. Tretje bojno polje bi bila Bosna in Hercegovina.

Odnosaji mej srbskim ministerstvom in kraljem Milanom so vedno bolj napeti in bati se je, da v kratkem nastane ministerska kriza. Kralj ni odprl skupščine s prestolnim govorom, kakor je bil do sedaj običaj, to pa za to ne, ker je bil prej pokazal načrt svojega govora ministerstvu, ki ga je enoglasno zavrglo. V tem načrtu rekel je kralj, da ukljub smrti cesarja Viljema zveza miru še vedno obstoji in da je Srbija z njo v prav prijateljski zvezi, zaradi česar se jej v slučaju vojske ni ničesar bati. To je smatralo ministerstvo za provokacijo proti Rusiji ter je zavrglo načrt. Kralj pa vsled tega ni hotel odpreti skupščine z običajnim prestolnim govorom. Da je ministerstvo omajeno, kaže nam tudi to, da skupščina malo ali nič ne dela. Radikalci so se razdvojili in vlada ima še samo en del radikalne stranke za sabo, zato tudi lahko od danes do jutri pade. To bi kralj tudi radi videl; vprašanje je samo, kaj bi storil radikalci, kaj bi storil narod, da prevzame vlado zopet Garašanin ali pa celo Nikola Hristić. Avstrijski poslanik v Belemgradu g. Hengelmüller prišel je te dni na Dunaj, da osebo poroča Kalnokiju o položaji v Srbiji. Poslanik zahteva, da srbska vlada iztira bolgarske emigrante, ki si prizadevajo zaneti upor na Bolgarskem in na Srbskem, nadalje da se ustavi lista „Velika Srbija“ in „Courier des Balkans“. Ta dva lista izpodrivata avstrijski upliv v Bosni in Hercegovini. Pritoževal se je tudi, da ga srbski listi nazivajo žida, dočim je Nemec „čiste krvi“. Srbsko ministerstvo ni hotelo ustreči tem željam; kralj Milan je pa dal odstaviti urednika „Velike Srbije“ od službe gimnazijalnega

profesorja. Oba urednika pozvana sta bila na policijo, kjer se jima je preporočilo, naj bodeta glede Bosne in Hercegovine previdnejša.

Agitacija proti Koburgu se na Bolgarskem vedno bolj širi ter mu vedno bolj izpodkopava zemljo pod nogami. Njegovi prijatelji se sicer s tem tolažijo, da vsi revolucionarni manifesti nič ne pomagajo, da mu je vojska zvesta itd. Z druge, zanesljive strani pa poročajo, da je Koburg izgubil ves ugled in se nikakor ne bode več mogel vzdržati v deželi. Bolgarsko vprašanje se bode kmalu prav zaostri. Pri Vranji prodrli je četa bolgarskih emigrantov na bolgarska tla ter hoče zanetiti tam upor.

Položaj sedanjega ministerstva na Rumunskem je jako ugoden. Ministerstvo hoče razpisati nove volitve še le v jeseni, da bi si do tega časa zagotovilo večino. Opozicija zato na vse moč dela, da bi vrgla Rosettijev kabinet.

Kmetijski upori pri Urzicevi se vedno širijo. Kmetje žugajo graščakom in oskrbnikom ter so nekateri uže napali in pretepli. Kmetje zahtevajo, da se odstrane sedanje agrarne razmere ter hočejo, da se jim dajo zemljišča v last in v zakup. Vlada je odposlala vojake, da uduše upor.

Bismarkova kriza na Nemškem še ni rešena. Železni kancelar ščuje v svojih glasilih posebno proti cesarici ter jej indirektno očita, da dela samo na to, da doseže svoje osebne sebične namene, ne glede na to, da oškoduje s tem državo. Kancelarjeva glasila smešijo v zadnji čas tudi angleško vojno moč, hoteč s tem žaliti cesarico, ki je angličanka. Nazadnjaki nemški tudi se sedanjim cesarjem niso zadovoljni, ker vidijo, da pod njegovo liberalno vlado gine in pojema njih moč. Ta stranka imenuje cesarja le „Friedrich der Brite“ (Britanec, Angličan), na mesto „Friedrich der Dritte“ (tretji).

Italijansko-abisinska vojska je sklenena brez pokanja pušek in gromenja topov. Negus, ki je pri Saati zbral 90 tisoč mož okolo sebe, umakol se je, ne da bi se bil upal napasti Italijane v njih trdnjavah. Vedel je, da bi bil premagan, zato se je vrnil s svojo vojsko v domovino in ni dal Italijanom prilike, pridobiti si vojne slave. Mej svojim narodom pa je raztrosil vest, da so mu Italijani dali ves denar, kar so ga imeli v masauskih blagajnah, deset topov in tisoč pušek. Italijani bodo poklicali svojo vojsko v domovino ter pustili samo posadke v trdnjavah. General San Marzano je svetoval, naj bi sedaj, ko so se Abisinci umaknoli, Italijani napredovali, a rimska vlada ni sprejela predloga, ker bi jo to stalo nad 40 milijonov frankov, kar bi bilo za njeno kolonijalno komedijo preveč denarja.

DOPISI.

Z Goriškega, 8. aprila 1888. (Svoji k svojim!) Cenjena „Edinost“ je uže oznanila, da je v Gorici odprl slovenski narodnjak g. Likar v semeniški ulici (nasproti Coppagu, prej Seitzu) prodajalnico papirja in vseh pisarniških potrebščin. Tega je marsikateri Slovenec želel, kajti doslej smo morali hoditi večkrat kupovat k našim narodnim nasprotnikom. Trgovina s pisarniški potrebščinami je v Gorici precejšnja. Lepo število trgovcev na debelo in na drobno izhaja dobro. Ali bi prvi tak slovenski trgovec v Gorici ne mogel izhajati? Dobro polovico dobička dajejo vsem trgovcem goriškim izvestno Slovenci in upati je tedaj, da bode g. Likar najboljši izhajal.

Enega trgovca, najbližnjega soseda Likarjeve prodajalnice, jako peče in skrbi, da je g. Likar v njegovej bližini odprl svojo prodajalnico. Počenanje tega trgovca presega uže na v a d n o d o s t o j n o s t. Kaj si ta vse ne prizadeva, da bi ugonobil g. Likarja! Za danes nečemo navajati posamičnih slučajev, pač pa storimo to v prihodnje, ako C. ali K. ne neha uganjati svojih burk in tako nedostojno preganjati tekmece svojega in našega narodnjaka. Upamo pa, da baš tako obnašanje C. mora odpoditi iz njegovih prodajalnic vsacega — Slovenca. Coppag napravlja pri zavednih Slovencih Likarju najboljšo reklamo.

Opaziti moramo še, da gospod Likar ni navaden trgovec, ampak znan, unet učitelj, sedaj v pokoji; razven tega pa je sedaj tudi upravnik in urednik „Soči“.

Slovenci, pokažimo v dejanji, da geslo „Svoji k svojim“ nana ni le prazna fraza!

Iz Rihemberške občine. Živinski semnji; milodarij. Dolgo zaželjene živinske semnje dovolila nam je vender, dotična politična oblast, in sicer po štiri na leto. Po časopisih in razglasih bil je oznanjen prvi teh semnje in ne brez uspešno; vršil se je 27. dne marnja t. l. baš na veliki vtorek, ter je bil ukljub deževnemu vremenu primeroma dobro obiskan. Prignane živine cenilo se je nad 700 glav, med katero še naj posebno omenim lepipitanih volov iz Oblok.

Ednako so se odlikovali z lepo govejo živino naši vipavski in kraški sosede, kakor oni iz Vertojbe in dolnjih goriških krajev.

Ni se čuditi, da je bila prodaja izvrstna, ker ne le naši deželni mesarji so se preskrbeli z govejo klavno živino, marveč tudi mestni, kakor tržaški, goriški i. dr. in kakor smo slišali, odvedene je bilo več tudi črez mejo na Laško.

Prihodnji sejem bode 4. julija t. l. in nadejati se je, da bode še številnejše obiskan, posebno ker bode brezdomno tudi naše sl. županstvo skrbelo za boljši tržni red, kar bode dalo sejmu lepše lice ter privabilo še več kupcev in prodajalcev; posebno če se oziramo na priročno krajno lego, bodi si za kraške, gorenje in dolnje vipavske, kakor tudi goriške in furlanske kupce.

Huda suša uničila nam je lansko leto malone vse zimske prideleke ter pouzročila večstransko revščino. Vsled hvalvrednega prizadevanja našega velečastnega gospoda župnika in vrliga županstva podelilo je našej občini slavno društvo, ki se je osnovalo za nabiranje milodarov v Gorici, izdatno podporo 300 for. To svoto je razdelilo starešinstvo med najpotrebnejše prebivalce. Srčno zahvalo izrekamo tu vsem dobrotnikom, posebno pa predsedniku omenjenega društva, visokorodnemu gospodu grofu F. Coroniniju.

Vinica 9. aprila. Redkokedaj dobiš, draga „Edinost“, kakšen dopis iz naše Belokrajine; a tudi danes bi bilo bolje, da ne bi pisal, ker popisati hočem strašno nesrečo; ki je nas obiskala dne 28. marnja.

Okolo 9¹/₂ ure dopoldne bruhol je o silnem pihu v neke mali hiši požar, kateri se je v četrtinki ure razširil po Vinici, Goleku in Podklanci. Ljudstvo zbegano o takej naglej in silnej nesreči ni moglo si skoro nič rešiti, dočim so si nekateri jedva spasili svoje življenje. Požar je uničil 52 hiš s vsemi gospodarskimi poslopji; farovž je do polovice uničen, šola malo poškodovana, ker je bolj na strani in so nekateri krepko branili širiti se uničevalnemu elementu.

Nekaj ljudij se je hudo opeklo, in edna ženska bila je žrtva ognja, kajti bežeča pade in zgori; pomoči ni bilo blizu in takoj pri roki.

Pogorelo je tudi nekaj živine in prašičev. Uničil je požar vse najlepše hiše in tudi več dobrih kmetovalcev. Boda je velika, ker ljudje nimajo živeža ne zasé ne za živino, in tudi ne semena. Vina je požar precej uničil, ravno tako sadnega drevja. Škode je nad 200.000 gld. in pomoč silno potrebna. Ako bi kdo častitih bralcev „Edinosti“ hotel kaj darovati nesrečnikom, naj pošlje blagovoljno sl. uredništvu „Edinosti“, katero bode izvestno rado sprejemalo mile darove in je pošiljalo na mesto nesreče, ali pa kar naravnost preč. g. župniku Juriju Kōnigu na Vinici*).

Ljudstvo je bilo sicer zavarovano z večine, a le za majhne zneske. Slavne banke „Slavija“, „graška vzajemna“, „Tržaška Riunione“ poslale so svoje uradnike na mesto. Od „Slavije“ došel je sam g. Ivan Hribar iz Ljubljane in inženir gosp. Fran Bien iz Prage, katere uže od 5. t. m. tukaj poslujeta in izvršita stoprav 12. t. m., ker je pri „Slavij“ največ zavarovancev. Gospod glavni zastopnik I. Hribar bode tudi izplačal takoj večino zavarovanih polij; baš tako „graška vzajemna banka“. Z mirno vestjo se ti zavodi smejo toplo preporočati. Bog nas obvaruj požarov in povodnij!

Domače vesti.

Pozor č. gg. naročniki! Uljudno prosimo še enkrat vseh čestitih naročnikov, katerim je iztekla na-

*) Prav radi vzprijemljemo darove v ta namen, a opomniti nam je, da „kdor hitro dá, dá dvakrat“, zatorej bi prosili vseh onih milosrdnih oseb, ki bi bile pripravne pokloniti kaj, naj pošiljajo svoje darove rajše naravnost č. g. župniku na Vinico, da dojdejo poprej v pomoč. Ured.

ročnina s koncem marea, naj bla-
govole prav kmalu obnoviti jo, da
ne nastanejo neredi v pošiljanji
lista.

Občinski svet tržaški *) je imel v so-
boto 7. t. m. javno sejo. Predsedoval je
župan dr. Bazzoni; vlado je zastopal o-
krajni glavar baron Conrad; pričujočih je
bilo 33 svetnikov.

Po odobrenji zapisnika zadnje seje se
prečita zahvalno pismo zadnjih povišanih
uradnikov in dopis društva „Progresso“.
Župan predlaga zatem, da osnuje
občina tržaška v proslavljenju 40letnice
cesarjeve to-le ustanovo:

1. Naloži se glavica 40.000 gld.
avstr. rente kot občinska ustanova na veke,
z imenom Nj. Velikanstva. Obresti te us-
tanove se imajo vsako leto dné 2. de-
cembra razdeliti med tržaške ubožne vdove z
otroki.

2. Ta zaključek se objavi nj. ekce-
lenci deželnemu namestniku ter se ga na-
prosi, da ga predloži Nj. Velikanstvu in
doseže dovoljenje, da sme ustanova nositi
ime cesarjevo.

3. Nalaga se mestnemu magistratu,
da sestavi ustanovni spis in ga predloži
občinskemu svetu.

Predlog se sprejme brez promene.
Svetnik Combi interpeluje župana, zakaj
je povišalo društvo Tramway vožne cene
na progi „javni vrt Campo Marzio“. Župan
odgovarja, da bode zadevo preiskal.

Sledi volitev mestne delegacije in
stalnih odsekov. Izvoljeni so:

V mestno delegacijo: Bia-
soletto, Dompieri, M. Luzzatto, R. Luz-
zatto, Pervanoglu, Piccoli, Pitteri, A. Ras-
ković, Ventura, Vierthaler. Namestniki:
Brunner, Burgstaller, Mauroner, Nobile,
Righetti.

V finančni odsek: Artelli, Con-
solo, Jellersitz, Liebmann, Ralli, Strud-
thoff, Tommasini, Ventura, Vianello.

V šolski odsek: Biasoletto, Burg-
staller, Cambon, Consolo, d'Angeli, Janovitz,
M. Luzzatto, R. Luzzatto, Pervanoglu, Pic-
coli, Pitteri, Righetti, Venezian, Vierthaler,
Wieselberger.

V pravni odsek: Abram, Con-
solo, d'Angeli, Janovitz, Piccoli.

V odsek za javne zgradbe:
Boccardi, Križanac, Holzner, Mauroner,
Nadlišek, A. Rasković, Righetti, Stranski,
Strudthoff, Turek.

V zdravstveni odsek: Biaso-
letto, Brunner, Luzzatto, Morpurgo, E.
Rasković, Turek, Vierthaler.

V tržni odsek: Biasoletto, Combi,
Mauroner, E. Rasković, Righetti, Tolusso,
Zay.

V odsek za vojaške zadeve
in v statistični urad: Artelli, Brun-
ner, Janovitz, Nobile, Venezian.

V trgovinski, obrtni in po-
ljedeljski odsek: Artelli, Boccardi,
Burgstaller, Combi, De Rin, Hermet, Klun,
Liebmann, R. Luzzatto, Mauroner, Na-
bergoy, Poglayen, Riedmüller, Strudthoff, To-
lusso.

V poljedeljski nižji odsek:
De Rin, Klun, Mauroner.

V nadzorovalni odsek mestne
zastavljavnice: R. Luzzatto, Mau-
roner, Pitteri, A. Rasković, Stranski.

V odsek za pregledovanje
stenografskih zapisnikov: Brun-
ner, d'Angeli, Janovitz, Nobile, Stranski,
Zay.

V gasilno komisijo: Cesare,
A. Rasković, Righetti, Strudthoff, Turek.
Konečno se je čital načrt spomenice
mestne delegacije na vlado o prenosni
mestne užitnine, ako bi se odpravilo tr-
žaško svobodno pristanišče. Razpravljalo
se bode o tej stvari v prihodnji seji.

Konec seji je bil ob 9. uri zvečer.
V sredo 11. t. m. je bila zopet seja,
o kateri hočemo poročati prihodnjič.

**Ženska podružnica družbe sv. Cirila
in Metoda v Trstu** ima svoj redni občni
v nedeljo 15. aprila t. l. ob 5½ popol.
v prostorih „Slovanske čitalnice“ via della
Pesa št. 1. blizu hotel „Europa“.

Č. družabnice lahko uvedo v zbor
tudi druge ženske, ki se žele vpisati v po-
družnico. Družtvenina se lahko plača tudi
isti dan.

Odbor za Dolenčev spomenik je imel v
sredo zopet sejo, v kateri je sklenol
pogodbo s znanim kamenosekom gosp.
Trobenc, ki postavi spomenik do 15.
julija t. l.

Za Dolenčev spomenik so dalje da-
rovali č. gg. Jakob Golmišak 2 gl., Fr. Sever
20 kr., Ant. Furlan 40 kr., Ivan Krebel
20 kr., Dolenjski Sokol 3 gld., F. Kariž
1 gl., Peter Može 1 gl., Fr. Lovišček 1

gl., Bonné 2 gl., Lj. Furlani 1 gl., Janko
Detela 1 gl., Gregor Stritof 1 gl., Kalister
A. 1 gl., Andr. Svete 50 kr., Fr. Ponikvar
1 gld., A. Rebula 1 gld. Skupaj 17 gld.
30 kr.

Nemškutarsko maščevanje. Pri neki
sodnji na Kranjskem vršila se je bila pred
kratkim kazenska obravnava, katere konec
je bil ta, da je bil nasprotnik — nemšku-
tarski trgovec, — obsojen v denarno globo
in povrnitev stroškov. Zastopnik priv. udele-
ženca, dr. X., uloži slovensko prošnjo za
odmerjenje stroškov. Sodnja reši le-to v
slovenskem jeziku ter dá dostaviti dotični
rubriki strankama, to je zastopniku ter ob-
sojenemu trgovcu. Ta pa zapazivši sloven-
ski odlok zareži nad dostaviteljem: „Das
nehm ich nit an; ich versteh' nichts slo-
venisch!“ In sluga odnese ta odlok zopet
nazaj, kjer ga je dobil. — Kaj menite, zna-
li ta trgovca slovenski ali ne? O pač, pa
še dobro jo udriha, kajti on ve, da bi
moral svojo prodajalnico takoj zapreti, ako
bi jezika svojih strank ne umel, katerih
število iznaša — 95% slovenske barve!
(„Sl. Narod“).

„Slovanski svet“ prinaša v 7. šte-
v. nastopno vsebino: 1. „Srbi, Hrvatje in
Slovenci“. 2. „Naši zvezdi Josipu Juriju
Strossmayerju“. 3. „O djakovski slavnosti“. 4. „Liechtensteinov načrt in plemstvo“. 5. „O postržinah svatého Václava in o po-
striženji po cirilo metodijemskem obredu v
obče“. 6. Tožba proti dr. Živnemu pred
angleškim občinstvom in avstrijskimi ju-
risti. 7. Dopis. 8. Pogled po slovenskem
svetu. 9. Književnost.

**Primeri odlokov, vpisov in potrdil o
vpisih zemljejknjžnih rečeh.** Na Dunaji
1888. Cena 40 nvč. — C. k. državna tis-
karna na Dunaji je izdala knjižico 32
stranij, ki obsega prezanimljivega gradiva
vsemp ravnikom in zemljiškim knjigovodjam
in v obče vsem onim, ki imajo posla v
zemljejknjžnih stvarih. V knjižici je: vpi-
sovanje lastninske pravice, vknjiževanje,
zabeleževanje, oddruževanje zemljišča pro-
stega bremen, odpisovanje in pripisovanje
itd. z 41 primeri. Jezik je lep in čist,
kolikor dovolj sploh ta pravni pred-
met z vsemi svojimi tehničnimi izrazi.

Higijenično društvo v Trstu. Osnovna
komisija VI. mejnarodnega kongresa na
Dunaji se je uže pred tedni obrnola
do posamičnih pokrajinskih odborov s pred-
logom, da se osnujejo v glavnih mestih
higijenična društva v pospeševanje zdrav-
stvenih razmer. V Trstu se je na-to se-
stavil ožji odbor, v kateri so ustopili na-
stopni gospodje: dvorna svetnika vitez Ri-
naldini in Tomasich, dr. Biasoletto, na-
mestniški svetnik dr. Bohata, dr. Brettau-
er, dr. E. Geiringer, dr. Hausenbichler, dr.
M. Luzzatto, dr. pl. Manussi, dr. E. Mor-
purgo, ravnatelj F. Osnaghi, dr. F. Ri-
ghetti, prof. Vierthaler, in prof. Welpner.
5. t. m. je imel odbor sejo ter sestavil
družtvena pravila. Nadejati se je, da bode
vsprejelo občinstvo to društvo z velikim
priznanjem.

Slovesna procesija v Mile (Muggia)
v proslavo zlate maše sv. očeta papeža.
Tržaško katoliško društvo je sklenolo z
dovoljenjem višjih oblastij po vsem svetu
slavljeno petdesetletnico mašništva (zlatoma-
šo) sv. Očeta LEVA XIII tudi v
Trstu proslaviti s slovesno procesijo v
Mile. 1. Procesija bode 22. aprila t. j.
tretjo nedeljo po velikej noči. 2. Verni se
zberejo s križi in s zastavami erkvnenimi,
in od bratovščin v stolnej erkvi sv. Justa.
Tukaj bode prva sv. maša s petjem ob 5.
uri. 3. Po končanem sv. maši se začne pro-
cesija pomikati proti sv. Jakobu, po ister-
skej cesti proti Zavljam v Mile. 4. Verni
bodo hodili po štirje v vrsti, — po sredi
vrste naj bo prostor za ravnatelja procesi-
je. 5. Prvi gredó možki, za njimi vod-
stvo katol. društva s svojo zastavo, potem
častita duhovščina, slednjič ženske. 6. Pri
sv. Ani se zberejo verni iz Skednja in
Katinare; — pri c. kr. dogani v Žavljah
bodo čakali verni iz Dolinske dekanije,
— na kraji, kder se nagne cesta v Mile,
se bodo pridružili oni iz Ospa, Plavij, De-
kani, Rižana, sv. Antona i. t. d. Na vseh
teh krajih bodo počakali, dokler vsa pro-
cesija mimo ide, in šele potem se bodo
pridružili v ravno tistem redu, to je, naj-
prej možki, častita duhovščina, slednjič
ženske, po štirje v vrstah. 7. Vsi se mo-
rajo držati redu odkazanega po ravnatelj-
procesi. Ti bodo imeli pripete papeževe
barve (belo-rumene). 8. Ko pride procesi-
ja v Mile, bode sv. maše v župnej cerkvi
in tudi v cerkvi sv. Frančiška, da bodo
mogli vsi verni zadostiti cerkvenej zapo-
vedi. 9. Za tiste, kateri bodo želeli iti k
Materi Božjej v stare Mile, se bode tudi
tam držala posebna pobožnost. 10. Po
končanem sv. mašah v Milah se razide
procesija, in vsak se bode mogel vernoti

domov po suhem, ali tudi po morji. 11.
Ako bi 22. aprila bilo deževno vreme, se
odnese procesija za prihodnjo nedeljo, (29.
aprila). In ako bi tudi tega dne ne mogla
biti, bode slednjič 6. maja. 12. Podpisano
vodstvo pričakuje, da se bodo verni od
vseh krajev v velikem številu udeležili te
slovesnosti in se spodobno obnašali. Ta
slovesna procesija bode dokaz našega ka-
toliškega prepričanja in naše udanosti in
ljubezni do Kristusovega Namestnika na
zemlji.

Vodstvo tržaškega katoliškega društva.
Imenovanje. Kancelist okrajnega sodišča
v Korminu Albert Urbas je imenovan za
kancelista pri okrožnem sodišču v Gorici.

Statistika umrlj. Od 1. do 7. t. m.
je umrlo v Trstu 100 oseb in sicer 54
moških in 46 ženskih. Po starosti jih je
bilo 26 do 1., 22 do 5., 8 do 20., 10 do
30., 3 do 40., 16 do 60., 12 do 80. leta
in 3 preko 80 let. Lani je umrlo v istej
dobi 28 oseb manj. Povprečno je umrlo
izmed 1000 oseb 33-32.

Presviti cesar podaril je krajnemu
šolskemu svetu pri sv. Marjeti pri Laškem
trgu za zgradbo dvorazrednice 200 gld.

Zblaznel je na lesnem trgu 24letni
rokodelc Jarnej Paresenti, stanujoč v u-
lici Solitario hšt. 4. Odveli so ga v blaz-
nico.

Vreme imamo v Trstu pravo aprilsko.
Ni ga bilo doslej dne, da ne bi po dva
ali trikrat deževalo in zopet posijalo solnce,
kakor v zasmeh. V sredo 11. t. m. se je
vlila ploha, razven tega je grmel in blis-
kalo se. Da po neprestanem dežju nima-
mo prave toplote, umevno je samo ob sebi.
Tudi rastline so zaradi tega zaostale, kajti
vidi se razmerno malo zelenja.

Nesrečen voznik. 26letni Fran Zlobec
iz Avbera pri Sežani je vozil v sredo 11.
t. m. vino proti Trstu. Na klanci pri Op-
činah je zdrsnol in padel z desno nogo
pod kolo, ki mu jo je atrlo. Odnegli so
ga takoj v tržaško bolnico.

V vrbskem jezeru na Koroškem se je
pojaviła kuga mej raki. Brezštevilno rakov
plava mrtvih nad vodo.

Policijsko. Kočijaž Fran Smerdu je
vozil gosta po borznem trgu, ali bil je
tako pijan, da se je prevrnol raz kozla ter
obležal. Svestnega kočijaža so spravili v
zapor, da se istrežni. — Težak Josip Stok
iz Povirja je kradel v novem pristanišči
bombaž na angleškem parniku „Clan
Cameron“. Prijeli so ga, ko je bil spravil
uže 1½ kilogr. na stran. Odveli so ga v
zapor. — Krušarški pomočnik Fran Pich-
ler se je sprl na ulici s zloglasno Marijo
Majer. Svoje mnenje jej je zabaval s tež-
kim ključem v glavo, dokler se ženska ni
zgrudila na tla. Odnegli so jo v bolnico,
Pichlerja so pa zaprli. — Neznani pre-
brisan varalec je naročil v trgovini v ulici
Pescheria vecchia 6 klg. sira in 10 klg.
kave zahtevajoč, naj ga kdo spremlja
domov, da mu izroči denar. Spremljal ga
je zatorej težak dotične tvrde. Med potjo
pa pusti kupec v trgovini v ulici Crosada
blago ter gre s težakom dalje do hiše št.
3 v ulici Rena, rekoč spremljevalcu, naj
ga počaka. Hlapec bi moral čakati še
danes, kajti varalec jo je pobrisal skozi
nasprotna vežna vrata ter vzel spravljene
sir in kavo. — Kotlar Anton Vitez je od-
nesel v pijanosti iz neke gostilne tujo
suknjo ter jo skril na dvorišču. Ker so ga
gostje opazili, dali so ga zapreti. Doka-
zalo se je pa, da pijanec ni vedel kaj
dela, zategadelj so ga izpustili.

Nezgoda. V kamenolomu podjetnika
Ceconija blizu Sežane se dogajajo pogo-
stoma nesreče. Doznajemo, da je zopet te
dni ponesrečil 16letni dninar Josip Koci-
jančič iz Skednja, kateremu je padla težka
skala na desno nogo ter mu jo zlomila.
Nesrečneža so odvedli v tržaško bolnico.

Poskušeno samoubojstvo. 24letni agent
Viljem Schwarz z Moravske je izpil raz-
topljenega fosforja, da se usmrti. Doma-
čini so poklicali še o pravem času zdra-
vnika, kateremu se je posrečilo ohraniti
mladeniču življenje.

Samoubojstvo. Ribarji so našli v ka-
nalu blizu rudečega mosta utopljenca.
Spoznali so v njem težaka Henrika De-
foregerja, stanujočega v ulici Donota št.
19. Slabi zasluži so gnali nesrečneža v
smrt.

RAZNE VESTI.

Milijonarji v Ameriki. Lastnik lista
„New-York Herald“, James Gordon Bennett,
je odbil 7 milijonov dolarjev, katere so
mu ponujali za list. Akoravno živi v ino-
zemstvu, vendar dobiva vedno brzojavna po-
ročila. Dohodki njegovi iznašajo 4000 mark
na dan. — George Pullman ima 40 mili-

jonov mark. — Sharon je ob smrti za-
pustil 95 milijonov. — Stanfordovo pre-
moženje cenijo uže na 285 milijonov. Naj-
prvo je bil advokat, pozneje je kopal zlato
rudo v Kaliforniji. — John Mackay ima
okoli 220 milijonov. — Samuel Tilden je
bil l. 1836. advokat, pozneje se je ukvar-
jal s politiko in si pridobil 180 milijonov.
— Field, ki je Ameriko in Evropo zvezal z
brzojavno žico, ima okoli 30 milijonov.
Gould, nekdanj berač, ima 98 milijonov. In
Vanderbilta cenijo na 730 milijonov mark.

Tržno poročilo.

(Cene se razumo kakor se prodaje na debelo blag
za gotov denar).

Cena od for. do for.	
Kava Moca	100 K. 124.— 126.—
Rio biser jako fina	103.— 105.—
Java	106.— 108.—
Santos fina	88.— 90.—
„ srednja	83.— 84.—
Guatemala	96.— 98.—
Portorico	112.— 114.—
San Jago de Cuba	128.— 130.—
Ceylon plant. fina	122.— 124.—
Java Malang. zelena	92.— 94.—
Campinas	96.— 98.—
Rio oprana	102.— 104.—
„ fina	88.— 89.—
„ srednja	83.— 84.—
Cassia-lignea v zabojih	29.— 30.—
Macisov cvet	400.— 420.—
Ingber Bengal	21.— 23.—
Poper Singapore	98.— 99.—
Penang	75.— 76.—
Batavia	87.— 88.—
Piment Jamaika	30.— 31.—
Petroleji ruski v sodih	100 K. 7.50 —
„ v zabojih	8.75 —
Olje bombažno amerik.	34.— —
Leece jedilno j.f. gar.	41.— 42.—
dalmat. s certifikat.	44.— 45.—
namizno M.S.A. j.f. gar.	59.— 61.—
Aix Vierge	69.— 71.—
„ fino	66.— 68.—
Rožič puljski	5.50 5.75
dalmat. s cert.	7.— 7.25
Smokve puljske v sodih	— —
„ v venih	12.— 12.50
Limon Mesina	zaboj 3.50 4.50
Pomeranče sicilijanske	5.— 5.50
Mandilji Bari La	100 K. 72.— 73.—
dalm. La. s cert.	75.— 76.—
Pignolli	74.— 76.—
Riz italij. najfineji	19.50 20.50
„ srednji	17.50 18.50
Rangoon extra	14.25 —
„ La	12.50 —
„ Ha	11.50 —
Sultanine dobre vrsti	33.— 35.—
Suho grozdje (opaša)	26.— 27.—
Obebo	16.— 17.—
Slaniki Yarmouth La.	sod — —
Polenovke sredne velikosti	35.— 36.—
velike	32.— 33.—
Sladkor centrifug. v vrečah	100 K. 33.25 33.50
s certifik.	14.25 14.50
Fitol Coks	12.— 12.25
Mandeloni	12.50 12.75
svetlorudeči	11.75 12.—
temnorudeči	— —
bohinjski	10.— 10.25
kanarček	10.— 10.25
beli, veliki	11.25 11.50
zeleni, dolgi	10.75 11.—
„ okrogli	10.25 10.50
mešani, štajerski	60.— 60.—
Maslo	3.21 3.75
Seno konjsko	3.93 4.64
volovsko	2.94 3.57
Slama	— 28 — 34
Les, trami kub. č.	2.70 2.80
Oglje	— —

Dunajska bors

dne 10. aprila.	
Enotni drž. dolg v bankovih	— gld. 78 35
„ v srebru	— 80.70
Zlata renta	— 110.70
5% avstrijska renta	— 92.05
Delnice narodne banke	— 865.—
Kreditne delnice	— 270 30
London 10 lir sterlin	— 126 85
Francooski napoleondori	— 10 04
C. kr. cekini	— 5.97
Nemške marke	— 63.32 1/2

Vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem oznanjamo s tožnim srcem,
da je Bog vsega močnega našo iskreno
ljubljeno mater

Marijo vdovo Dovgan

rojeno Suša

po dolgi in mučni bolezn, prevideno
se sv. zakramenti, danes zjutraj s tega
sveta poklical. Pogreb je bil 14. t.
m. ob 9 uri zjutraj.

V Štorjah, 12. aprila 1888.

Žalujoči ostali.

Sejm v Tominu

za živino, poljske pridelke, gospodarsko in
kmetijsko orodje, štacunsko blago itd. boče
na Sv. Jurja dan 23. aprila in na Sv.
Matevža dan 21. septembra vsako leto.

V Tominu 11. aprila 1888.

Županstvo.

*) Zakasnjeno zaradi pomanjkanja pros-
tora

I

COMM. ALEKSANDER OPUICH

preminol je denes o poludne.

S potrtem srcem javljajo podpisani to bitko izgubo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

Pogreb predrazega pokojnika bode v soboto 14 t. m. ob 11. uri dopoldne izpred hiše št. 19. ulice Lazzaretto vecchio.

V TRSTU 12. aprila 1888.

Marija Opuich
soproga

Mileva de Constantinovitch
hči

Aleksander de Constantinovitch
major, zet (odsoten)

Vladimir de Constantinovitch
Natalija de Constantinovitch
netjaka (odsotna)

Comm. Nikolaj Boscovich
svak (odsoten)

Teodora vdova Boscovich
svakinja (odsotna).

Prosimo biti osvobojeni sežalnih pohodov.

Gospodu **G. Piccoli-ju**, lekarju »pri Angelu«
v Ljubljani.

Vaša želodčeva esenca, kojo sem slučajno spoznal, ozdravila me je popolnoma neprenehljivo slabotnosti čreves in prebavnika, kakor tudi neznano mučeče trdo-telesnosti. Dolgo iskal sem leka zoper to bolezen, ki mi je gotovo malo zadovoljnih uric v prihodnosti obetala; vse drugo zavzivanje lečil bil je zaman in edino le Vašej neprecenljivej esenci se imam zahvaliti za popolno zdravje, ter Vam ostanem, predragi gospod Piccoli, za vse dni življenja zánjo najsrčneje udan in hvaležen.

Na Dunaji. 1887

Spiridijon Pokrajac, prof. kandidat.

Tiskarna Dolenc v Trstu

izdeluje vsakovrstna tipografska dela, kakor: priporočne karte, račune, okrožnice, vizitnice, poročilne objave, vabila, programe, izkaze, oglase, pravila, ustopnice, zaključne račune (bilance), ročišnice, cenike, polnomoči, jestvenike, carinska pisma, naznanila, izpovedne listke, osmrtnice, razne skrižaljke, etikete, knjige, brošure in časnike v slovenskem, hrvaškem, nemškem, italijanskem, francoskem, angleškem in v drugih jezikih. Vsako naročilo izvrši točno in ukusno.

Bremen in **9 Tagen** mit **Schnell-dampfern** nach **Amerika**. Expedition nach **Australien**. Nähere Auskunft: bei **F. Miesler, General-Schiffs-Expediten**, Bremen, Bahnhof-Strasse N. 10.

Ozdravljenje plučnih bolezni

Tuberkuloze, (sušice, jetiko), nahuhe, zaprte supe), kroničnega bronhialnega katarata itd po plinovi

EXHALACIJI

(po rektalnej injekciji).

Najneverjetnejši, skoraj nedosegljivi ideal zdravnikov je z ovim postopanjem popolnoma dosežen! Ob osupljivih, nepogrešljivih vseh govore najjasnejša sledeča pisma slavnih profesorjev, koja navedemo v kratkem, toda kolikor mogoče z lastnimi besedami. In koja so bila tudi potrjena po zdravniških listih tu- in inozemstva:

Prof. Dr. Berceon. Po tridnevnej plinovej exhalaciji po rektalnej injekciji, izdatno poje manjše kašlja in izvrška, potem popolno prenehanje, — mrzlica, pot in hripavostje posve izginola. — Truplo se redi vsaki teden za 1/2 — 1 K. Ravno tako brzo ozdravljenje tudi pri starej, celó pri miliarne tuberkulozi. — Bolnik se ozdravi ter more tudi najtežji posel zopet opravljati. —

Prof. Dr. Carnil in prof. Vernenil. Pri nahuhi se more pol ure po plinovej exhalaciji laglje sopsti. — Ako se exhalacija pravilno rabi, se nahuha ne povrne več.

Prof. Dr. Dujardin Beaumetz: Kronični bronhialni katarh je bil popolno ozdravljen

Prof. Fräntzel in dr. Statz: Mrzlica, potkašlj se izgubo; nastane velka lakota. — Bolnik se zredi do 5 kg.

Dr. M. Laughlin je uporabil plinovo exhalacijo pri 30. bolnikih, koji so bili už v najzadnjem stanju tuberkuloze in vsi so popolnoma ozdraveli

Vsaki dan pa se množe zdravniška poročila o srečnim ozdravljenju, ter je razum navadenih pričeval še mnogo drugih od slavnih profesorjev. — Imamo mnogo pričeval ozdravelih. C. kr. izklj. priv. stroj za plinovo exhalacijo (Rectal-Injector) se doiva z vsemi pripravami za pripravljanje plina in z popisom za vporabo za zdravnike, ter ga more rabiti tudi vsak bolnik sam ter stane gld. 8 — z merilnim strojem za plin 10 gl. — proti gotovem novcu ali provzetju. Dobi se pri 1—50

Dr. KARLU ALTMANN, Wien VII., Mariahilferstasse N. 80/A

PRI JULIJU GRIMMU

dežnikar, Barriera Vecchia 18

je zelo bogata zaloga dežnikov za go spe in gospode za jako nizke cene. — Dežniki iz bombaža od 80 novč. naprej. Dežniki iz volne in satina od f. 1.40. naprej. Dežniki židani od f. 2.50. naprej.

Sprejemajo se vsakovrstni popravki za jako nizke cene. 41—104

Tovarno skladišče blaga iz ovčje volne.

A. SAMEK & Co.

Brno (Brünn), Bahring 16., (poleg vrta „Grand Hôtel“.

Ugodne naročbe najnovejšega in najboljsega modernega blaga za gospe, gospode in deco, toliko za zasebnike, kolikor za krojače.

Uzorki na sahtevanje.

Marijaceljske želodečne kapljice.

izvrstno delujoče zdravilo pri vseh boleznih na želodcu. Neprecenljivo do broto je posebno vpliv njihov pri notečnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodečnem kataru, gorečiče (rzavel) pri preobilnej produkciji slin, rumenici bluvanju in gnjusu, glavobolu, ako boli iz želodca) krš v želodcu, zabasani, preobilnosti jedi in pijač v želodcu, proti glistam, boleznim na vranici in jetrih in tudi proti zlati žili ali himorojdam. Cena steklenici je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalag ima lekarničar „k angelju varhu“ 53—53

Dr. Brady Kremser, Morava

V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju I. Seravallu blizu starega sv. Antona

Najnovejšo

letno blago

iz prave ovčje volne

pošilja proti povzetju po jako nizkih stalnih cenah poznana reelna in solidna tvrdka

J. W. SIEGEL

BRNO Brünn.

Gospodje krojači, kateri še nimajo svojih vzorčkov, ter želé razširiti krog svojih naročiteljev v porabo jako solidnega blaga, naj se obrnejo z dopisnico zaupno name.

Dobé mojo najnovejšo zbirko vzorčkov brezplačno in franko.

„Slovanski Svet,“

polumesečnik, obseza joč po 16 velikih stranih, razpravlja kulturna in politična vprašanja slovanska, opisuje važne dogodke iz vseh slovanskih krajev, naznanja važnejša slovanska književna dela in prave slovanske časopise ter objavlja tudi boljša leposlovna dela slovanskih pisateljev v slovenskem prevodu. Sotrudniki so listu odlični Slovani iz raznih delov slovanske zemlje. Cena je nenavadno nizka.

Naročnina znaša:

za celo leto . . . 3 gld. — kr.
za pol leta . . . 1 gld. 50 kr.
za četrt leta . . . — 75 kr.

Za ljubljanske naročnike in dijake pa celoletno 2 gld. 80 kr., pololetno 1 gld. 40 kr. in četrtletno 70 kr.

Naročnina se pošilja po nakaznicah upravnistvu „Narodne tiskarne“ v Ljubljani.

Isto upravnistvo utegne postreči še z vsemi številskami, ki so doslej izšle.

Uredništvo in upravnistvo Slovanskega Sveta.

VSAK

si lahko prislužiti na leto najmanje

1200 gld.

s prodajo raznovrstnih postavnih

sreček na obroke

Vprašanja naj se pošiljajo pod naslovom: Wechselhaus H. Fuchs Budapest, Do-rotheergasse 9. 1—00

TVRDKA

Bernhard Ticho

Brünn, Krautmarkt 18,

(v lastnej hiši)

pošilja proti povzetji:

Češljano sukno

za ostanek za celo možko obleko, more se prati, 6.10 met. dolgo f. 3.—

Valjano volneno sukno

dvostroke široko, za celo obleko za gospe v barvah 10 met. f. 4.—

Tkana ovčja volna

dvostroke širokosti, trpežna, cela obleka 10 met. f. 6.50

Indijski Foule

volne, dvo-trske širok, cela obleka, 10 met. f. 5.—

Francozki atlas iz volne

v vseh enostavnih barvah, tudi progast in kariran; najnovejša, dvostroke širok, 10 met. f. 6.50

Črni Terno

saksoski izvod, dvostroke širok, za celo bleko, 10 metrov f. 4.50

Terno velours

dvostroke širok, čista volna, v vseh modernih barvah za celo obleko 10 met. f. 7.—

Progasto blago za obleke

60 ctm. široko, najnovejši vzorci, 30 met. f. 2.50

Volnati ryp

v vseh barvah, 60 ctm. širok, 10 metrov f. 3.50

Breidraht (Trozičje)

najboljša vrsta, 60 ctm. široko, 10 metrov f. 2.50

Aquard blago

60 ctm. široko, najnovejši vzorci, 10 met. f. 3.50

Francozki Voal

10 metrov, elegantna obleka, ki se daje prati, for. 3.—

Kosmanoški Kreton

10 metrov, za pranje, podpolna obleka for. 2.50

Ženske košulje

iz močnega platna s šipkami 6 komadov f. 3.25

Domče platno

1 komad, 30 vatlov 1/4, for. 4.50

1 . 30 1/2 . 5.50

Klug-Webe

boljše nego platna 1 komad 1/4, širok, 30 vatlov f. 6.—

Šifon

1 komad, 30 vatlov, 1 a f. 5.50, najboljše vrste f. 6.50

Kannafas

1 kom. 30 vatlov, lila f. 4.50

1 . 30 . rudeč . 5.20

Kannafas iz niti

1 komad, 30 vatlov lila in rudeč for. 6.—

Angl. Oksford

najboljši, jako preporočljiv, 1 komad, 30 vatlov f. 6.50

Oksford

se more prati, dobra vrsta, 1 kos 30 vatlov f. 4.50

Garnitura iz ripa

sestoječa iz 2 posteljnih pregrinj in namiznega prta s svilnatimi šipkami for. 4.50

Garnitura iz jute

2 namizna prta in posteljno pogrinjalo s šipkami f. 3.50

Jute zastor

jurški vzorek; podpolni for. 3.30

Holandski opstanki preprog 10-12 metrov dolgi ostanek for. 3.60

Letni ogrnjč

1/4, dolg, for. 1.20

Konjska plahla

jako dobra, 190 ctm. dolga, 130 ctm. široka, f. 1.50

Košulje za gospe, lastno dalo bele ali barvane 1 kos 1 a f. 1.50, 11 a f. 1.20

Ženske košulje

iz šifona in platna, fino vpletene, 30 kom. for. 3.50

Tovarno skladišče suknega blaga

Brnsko sukno

Ostanek 3.10 metrov za podpolno možko obleko f. 3.75

Ostanki Brnskega sukna

Ostanek za podpolno možko obleko 3.10 metrov dolgo for. 4.50

Brnsko moderno blago

Ostanek, 3.10 metrov dolg za podpolno možko obleko for. 5.50

Blago za površnje suknje

najčnejše vrste, za celo suknj f. 8.—

Vzorki brezplačno in franco. Kar komu ni všeč se sprejme brez ugovora nazaj.